

'Weerklank': een 'confessionele' bundel

D. Sanderman, ds A. Schroten

Op 21 april jl. werd in de St. Joriskerk te Amersfoort een nieuw liedboek gepresenteerd: 'Weerklank; instemmen met het Woord in psalm en lied'. Een eerste exemplaar werd overhandigd aan ds. N. de Boo, als afgevaardigde van de Confessionele Vereniging en het Confessioneel Gereformeerd Beraad. Is er dan behoefte aan nóg een bundel? Organist Dick Sanderman en ds. A. Schroten vertellen over de inhoud van deze bundel en het belang ervan voor de kerk.

De bundel is afkomstig 'uit de kring van de Gereformeerde Bond' en daar werd zeker behoefte aan een nieuwe bundel gevoeld. Veel gemeenten zongen tot voor kort 's zondags uitsluitend de psalmen in de Oude Berijming van 1773. Maar in de laatste decennia merken we een verruiming in de gemeentezang, doordat steeds meer gemeenten er naar verlangen om in de eredienst ook het nieuwtestamentische heil te bezingen. In de praktijk stuitten veel gemeenten daarbij op het gemis van een liedboek waaruit men 'onbekommerd' zou kunnen zingen. Veel gemeenten aanvaardden namelijk liever geen liedboek waarin naast goede gezangen ook minder geschikt geachte gezangen staan. Zo ontstond een verlangen naar 'een gewogen selectie liederen'. Omdat zo'n selectie dus niet voorhanden bleek, was menig kerkenraad met deze vraag verlegen. Waar vind je eredienstwaardige liederen? En hoe selecteer je die? Plaatselijke kerkenraden bleken heel verschillend met deze vragen om te gaan en kozen voor heel diverse bundels, of voor heel diverse selectielijsten (met alle auteursrechtelijke vragen van dien). Met als negatief gevolg dat de eenheid in het zingen verloren ging, want een ieder ging z'n eigen weg en deed wat goed leek in eigen oog.

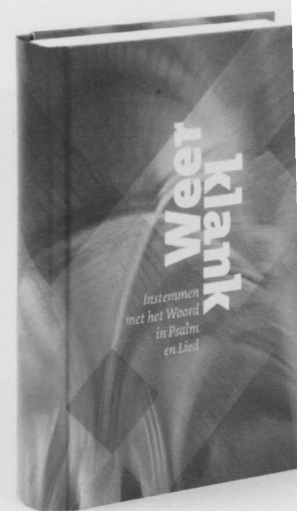
Redactie

Om al deze redenen werd een redactie gevormd, bestaande uit de predikanten A. Baas, W. J. Bakker, W.J. Dekker, E.K. Foppen, P. Nobel, A. Schroten,

J.A.W. Verhoeven, A. Visser, de organisten Rien Donkersloot en Dick Sanderman, leerkracht G. Klink-van Reenen en neerlandicus dr. H. van 't Veld. Zij stelde zich tot doel om een verzameling 'eredienstwaardige psalmen en gezangen' bijeen te brengen, om daarmee de gereformeerde eredienst te dienen. Na ruim twee jaar werken kon dit liedboek aan de kerk worden aangeboden.

Psalmen

'Weerklank' opent met alle 150 psalmen op de Geneefse melodie. Hiervan zijn 57 psalmen afkomstig uit de nieuwe berijming van 1967, terwijl 86 psalmen zijn overgenomen uit het 'Gereformeerd Kerkboek' van 1986. Enkele recente psalmberijmingen complementeren het psalter. Hoewel in grote lijn de samenstelling van het 'Gereformeerd Kerkboek' gevolgd wordt, heeft het psalter hierdoor het karakter van een compilatie. Dat is een bewuste keuze, waarbij de verstaanbaarheid van de psalmen het belangrijkste uitgangspunt was. Juist om 'het primaat van de psalmen' te kunnen uitdragen, moet de taal van de psalmen toegankelijk zijn. Daartoe is bij 26 psalmen, als a-psalm, een tweede versie toegevoegd op een alternatieve melodie. Dit gebeurde vooral bij de onbekendere psalmen (7, 11, 13, 59, etc.), om deze als het ware opnieuw aan de gemeente terug te geven. Maar het gebeurde ook bij sommige bekende psalmen (51 en 130), om ter afwisseling hun bekende inhoud met nieuwe aandacht te kunnen zingen.



Gezangen

Na de psalmen volgen 618 gezangen, bijeengebracht in verschillende rubrieken. Na 101 Bijbelliederen, waarin het 'instemmen met het Woord' heel letterlijk tot uitdrukking wordt gebracht, volgen er 125 liederen bij het kerkelijk jaar. Vervolgens 46 liederen over 'Kerk en Koninkrijk' en 83 liederen bij liturgische momenten en bijzondere dagen. Daarna volgen liederen over geloven en belijden. De 52 Catechismusliederen van dr. Van 't Veld zijn hierin integraal overgenomen. Tenslotte volgen er zo'n 100 liederen in de rubrieken lof, gebed en toewijding, schuldbelijdenis en vergeving, zorg en verdriet en liederen bij de morgen en de avond. De bundel besluit met zo'n 100 kinderliederen.

Selectie

Deze liederen zijn bijeengezocht uit meer dan dertig bundels: van de hervormde bundel van 1938 tot de bundel 'Opwekking' en van de 'Evangelische Liedbundel' tot aan liederen van A.F. Troost. Ook uit het 'Liedboek voor de kerken' (1973) en het 'Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk' (2013) zijn veel liederen overgenomen: vooral de liederen 'uit de schat van de kerk der eeuwen'. Bij het selecteren hanteerden wij steeds vier criteria: 'de inhoud stemt overeen met Gods openbaring in de Bijbel', 'de inhoud stemt overeen met de gereformeerde belijdenis' (= de confessio!), de tekst van de liederen is van goede kwaliteit' en 'het lied past muzikaal binnen de gereformeerde liturgie'. Wat dat laatste betreft zochten wij dus bewust naar het strofische kerklied, dat geschikt is voor begeleiding met een orgel of piano. Kort gezegd zochten wij dus liederen die

passen bij de gereformeerde belijdenis en de gereformeerde liturgie.

Confessioneel

Graag was een afvaardiging van de synode van de Protestantse Kerk in Nederland op 21 april bij de presentatie van 'Weerklank' in Amersfoort aanwezig geweest, maar door het samenvallen met de synodevergadering over 'Kerk 2025' was dat uiteraard niet mogelijk. Daarom zijn wij op vrijdag 22 april naar Lunteren gegaan en hebben daar 'Weerklank' aan de synode aangeboden. Met dit liedboek willen we namelijk geen eigen wensen realiseren, maar de kerk dienen! Op de synode hebben we 'Weerklank' inhoudelijk getypeerd als 'Christocentrisch en confessioneel'. Juist vanwege deze typering verwachtten wij een breder bereik dan alleen de gemeenten van de Gereformeerde Bond. Wij kunnen ons voorstellen dat voor meerdere confessionele gemeenten 'Weerklank' een geschikte opvolger zou kunnen zijn voor de hervormde bundel 1938, waarvan het taalkleed als gedateerd ervaren kan worden. Het is dan goed om te weten dat er speciaal voor 'Weerklank' veel geliefde liederen uit 1938 zijn hertaald, om hun diepe inhoud weer verstaanbaar aan te bieden. Ook gemeenten die zich bezinnen op een opvolger voor het liedboek van 1973, zouden zich op 'Weerklank' kunnen oriënteren. Want hierin worden de klassieke kerkliederen geboden, plus hedendaagse liederen die zich daar als kerklied goed mee verhouden. Inmiddels ontvangen we breed reacties van gemeenten die interesse hebben. Ook vanuit de Christelijke Gereformeerde Kerken merken we belangstelling. Zo zou 'Weerklank' een nieuwe geestelijke eenheid kunnen vormen. Dat is ons gebed en hoge ideaal: dat we binnen Christus' kerk weer samenstemmen in de eer aan Hem!

'Weerklank' wordt uitgegeven door Boekencentrum in Zoetermeer. De eenstemmige bundel (€ 27,50) is nu te koop in de boekhandel. In september verschijnt de begeleidingsbundel (€ 195,-). Begin volgend jaar wordt de bundel digitaal ontsloten.



God belooft ons geen
dagen zonder pijn,
gelach zonder zorgen
en zon zonder regen.
Maar Hij belooft ons
kracht voor elke dag,
troost voor onze pijn,
en licht op onze weg.

onbekend

Leerstoelenfonds Confessionele Vereniging

Bericht van het Leerstoelenfonds. Hierbij een overzicht van de opbrengsten in het eerste kwartaal (giften en incasso's) voor het Leerstoelenfonds van de Confessionele Vereniging.

Aan particuliere giften en incasso kwam binnen een bedrag van €568,50,- Van de Herv. Gemeente te Ier. een bedrag van € 342,69 en van de PKN gemeente te Br. een bedrag van €158,90. En van de Confessionele kring Friesland nog eens € 100,-. Totaal dus; € 1170,09. We zijn dankbaar voor alle gelden die binnen komen. Alle gevers heel hartelijk bedankt.

Regelmatig lezen we over de activiteiten van prof. dr. E. van 't Slot aan de Rijks Universiteit van Groningen t.b.v. studenten en

onze Confessionele vereniging. Om de bijzondere Leerstoel te kunnen blijven bekostigen is er rond de € 18.000,- nodig per jaar.

We hopen dan ook dat een groot deel van dit benodigde bedrag via giften en donaties binnen komt. Via dit schrijven wil ik aan kerkelijke gemeenten vragen één of meerdere collecten per jaar voor dit doel te houden. Het is echt nodig want de bodem van ons fonds begint zichtbaar te worden.

Doet u ook mee als particulier, kerkenraad of gemeente?

We zien uw bijdrage gaarne tegemoet.

Pieter Wijnen
Penningmeester Leerstoelenfonds
IBAM: NL23INGB0006597934